Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

29 päivänä tammikuuta 2013*

Julkiset palveluhankinnat — Tarjouspyyntömenettely — Sukkulaliikennepalvelut Italiassa ja Euroopassa — Tarjoajan tarjouksen hylkääminen — Päätös ratkaista hankinta toisen tarjoajan hyväksi — Sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu — Oikeus tutustua asiakirjoihin — Asetus (EY) N:o 1049/2001 — Valitun tarjoajan tarjous — Asiakirjaan tutustumista koskevan oikeuden epääminen — Kolmannen taloudellisten etujen suojaa koskeva poikkeus

Yhdistetyissä asioissa T-339/10 ja T-532/10,

Cosepuri Soc. Coop. pA, kotipaikka Bologna (Italia), edustajanaan asianajaja F. Fiorenza,

kantajana,

vastaan

Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (EFSA), asiamiehinään D. Detken ja S. Gabbi, avustajinaan asianajajat J. Stuyck ja A.-M. Vandromme,

vastaajana,

joissa on kyse sukkulaliikennepalveluja Italiassa ja Euroopassa koskevan tarjouspyyntömenettelyn CFT/EFSA/FIN/2010/01 (EUVL 2010/S 51-074689) kumoamisvaatimuksesta ja vahingonkorvausvaatimuksesta (asia T-339/10) sekä EFSAn 15.9.2010 tekemän päätöksen, jolla kantajalta evättiin oikeus tutustua kyseessä olevassa tarjouspyyntömenettelyssä valitun tarjoajan tarjoukseen, kumoamisvaatimuksesta (asia T-532/10),

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja N. J. Forwood sekä tuomarit F. Dehousse (esittelevä tuomari) ja J. Schwarcz,

kirjaaja: hallintovirkamies S. Spyropoulos,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 8.5.2012 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

tuomion

Asian tausta

1 Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (EFSA) aloitti Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosassa (EUVL S 51) 13.3.2010 julkaistulla hankintailmoituksella tarjouskilpailun CFT/EFSA/FIN/2010/01, joka koskee sukkulaliikennepalveluja Italiassa ja Euroopassa (jäljempänä tarjouspyyntö).

2 Tarjouspyynnön IV.2.1 kohdan mukaan tarjouskilpailu oli ratkaistava tarjouseritelmässä, tarjouskutsussa, neuvottelukutsussa tai hankekuvauksessa mainittujen perusteiden mukaisesti taloudellisesti edullisimmaksi arvioidun tarjouksen hyväksi. Tarjouseritelmässä määrättiin seuraavista tarjouksen hyväksymisperusteista: taloudellisia seikkoja koskeva ehdotus (50 pistettä) ja tekninen laatu (50 pistettä). Tarjouskilpailu oli ratkaistava sellaisen tarjouksen hyväksi, joka sai tarjouksen taloudellisia seikkoja koskevan ehdotuksen ja teknisen laadun pistemäärät yhteenlaskettuna suurimman pistemäärän.

3 Tarjousten ja osallistumishakemusten esittämisen määräaika oli 19.4.2010. Määräajan kuluessa jätettiin neljä tarjousta, joista yksi on kantajana olevan Cosepuri Soc. Coop. pA:n tarjous.

4 Tarjousten arviointikomitea (jäljempänä arviointikomitea) ehdotti 31.5.2010 sopimuksen tekemistä erään toisen tarjoajan kuin kantajan kanssa; kyseinen tarjoaja oli saanut yhteensä 88,62 pistettä, jotka jakautuivat seuraavasti: 48,62 pistettä taloudellisia seikkoja koskevasta ehdotuksesta ja 40 pistettä tarjouksen teknisestä laadusta. Kantaja oli tullut toiselle sijalle yhteensä 87 pisteellä, jotka jakautuivat seuraavasti: 50 pistettä taloudellisia seikkoja koskevasta ehdotuksesta ja 37 pistettä tarjouksen teknisestä laadusta.

5 EFSA päätti samoin 31.5.2010 tehdä sopimuksen sen tarjoajan (jäljempänä valittu tarjoaja) kanssa, jota arviointikomitea oli ehdottanut, ja lähetti kantajalle kirjeen, jolla se ilmoitti kantajalle päätöksestä olla valitsematta tämän tarjousta tarjouspyyntömenettelyssä. Kantajalle osoitetussa kirjeessä EFSA täsmensi syyt, miksi kantajan tarjousta ei ollut valittu, ja esitti vertailun kantajan tarjouksen ja valitun tarjoajan tarjouksen välillä sekä mainitsi valitun tarjoajan nimen.

6 Kantaja pyysi 11.6.2010 EFSAa antamaan sille oikeuden tutustua hankintamenettelyn ratkaisemista koskevaan asiakirja-aineistoon.

7 EFSA vastasi tähän pyyntöön kirjeellä, jota ei ollut päivätty ja joka kantajan mukaan vastaanotettiin Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30.5.2001 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 (EYVL L 145, s. 43) säädetyssä määräajassa. Viitaten Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25.6.2002 annettuun neuvoston asetukseen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 (EYVL L 248, s. 1; jäljempänä varainhoitoasetus) EFSA täsmensi aluksi, että se oli ilmoittanut kantajalle 31.5.2010 päivätyllä kirjeellä (ks. edellä 5 kohta) tämän tarjouksen hylkäämisperusteet, valitun tarjoajan tarjouksen ominaisuudet ja edut sekä valitun tarjoajan nimen. Viitaten asetukseen N:o 1049/2001 EFSA lähetti kantajalle lisäksi kopion arviointikertomuksesta sekä valitun tarjoajan kanssa allekirjoitetusta sopimuksesta. EFSA epäsi sen sijaan kantajalta oikeuden tutustua valitun tarjoajan sekä muiden tarjoajien tarjouksiin, koska tällä olisi vahingoitettu tarjoajien taloudellisten etujen suojaa. EFSA viittasi tältä osin asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohtaan. EFSA täsmensi lisäksi kantajalle, että tämä voisi tehdä sille uudistetun hakemuksen 15 työpäivän kuluessa kyseisen kirjeen vastaanottamisesta.

8 Kantaja ilmoitti 3.8.2010 EFSAlle, että se halusi päästä tutustumaan tarjouskilpailun ratkaisemista koskevaan asiakirja-aineistoon, ja ehdotti päivämäärää sekä ajankohtaa tätä tapaamista varten.

9 Kantaja täsmensi 9.8.2010, että sen 3.8.2010 päivätyllä hakemuksella vaadittiin, että EFSA tarkistaa päätöstään evätä kantajalta oikeus tutustua kyseessä oleviin asiakirjoihin. Kantaja riitautti erityisesti sen, että siltä evättiin oikeus tutustua valitun tarjoajan tarjoukseen.

10 EFSA katsoi 13.8.2010 yhtäältä, että 9.8.2010 päivätyllä kantajan kirjeellä tarkennettiin, että 3.8.2010 päivätty kantajan hakemus oli luonteeltaan uudistettu hakemus, ja ilmoitti toisaalta kantajalle, että se jatkoi määräaikaa kantajan hakemukseen annettavan vastauksen antamiselle 15 työpäivällä asetuksen N:o 1049/2001 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

11 EFSA vahvisti 15.9.2010 kantajalle, että se epäsi tältä oikeuden tutustua tarjoajien jättämiin tarjouksiin kyseisessä tarjouspyyntömenettelyssä. EFSA vetosi tässä yhteydessä asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohtaan ja varainhoitoasetuksen 100 artiklan 2 kohtaan.

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

12 Kantaja nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 9.8.2010 (asia T-339/10) ja 13.11.2010 (asia T-532/10) jätetyillä kannekirjelmillä nyt käsiteltävänä olevat kanteet.

13 Unionin yleisen tuomioistuimen toisen jaoston puheenjohtajan 15.3.2012 antamalla määräyksellä asiat T-339/10 ja T-532/10 yhdistettiin unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 50 artiklan mukaisesti suullista käsittelyä ja tuomiota varten.

14 Unionin yleinen tuomioistuin (toinen jaosto) päätti esittelevää tuomaria kuultuaan aloittaa suullisen menettelyn.

15 Asianosaisten lausumat ja vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 8.5.2012 pidetyssä istunnossa.

16 Käsiteltävän asian olosuhteiden vuoksi unionin yleinen tuomioistuin määräsi suullisessa käsittelyssä työjärjestyksen 65 artiklan ja 67 artiklan 3 kohdan perusteella valitun tarjoajan taloudellisia seikkoja koskevan tarjouksen esitettäväksi selvittämistoimena. EFSA noudatti välittömästi tätä selvittämistoimea ja totesi suullisessa käsittelyssä suostuvansa siihen, että kyseinen taloudellisia seikkoja koskeva tarjous annetaan kantajalle tiedoksi.

17 Kantaja vaatii asiassa T-339/10, että unionin yleinen tuomioistuin

— kumoaa hankintamenettelyn siltä osin kuin siinä määrätään taloudellisia seikkoja koskevien tarjousten arvioimisesta suljetuin ovin

— kumoaa päätöksen, jolla tarjouskilpailu ratkaistiin toisen tarjoajan hyväksi, ja kaikki tästä johtuvat toimenpiteet

— velvoittaa EFSAn suorittamaan kantajalle vahingonkorvausta

— velvoittaa EFSAn korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

18 EFSA vaatii asiassa T-339/10, että unionin yleinen tuomioistuin

— jättää kumoamiskanteen tutkimatta tai toissijaisesti hylkää sen perusteettomana

— jättää vahingonkorvauskanteen tutkimatta tai toissijaisesti hylkää sen perusteettomana

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

19 Kantaja vaatii asiassa T-532/10, että unionin yleinen tuomioistuin

— kumoaa 15.9.2010 tehdyn EFSAn päätöksen

— velvoittaa EFSAn esittämään luottamukselliset asiakirjat

— velvoittaa EFSAn korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

20 EFSA vaatii asiassa T-532/10, että unionin yleinen tuomioistuin

— jättää kumoamiskanteen tutkimatta tai toissijaisesti hylkää sen perusteettomana

— hylkää vaatimuksen asiakirjojen esittämisestä

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

1. *Kanne asiassa T-339/10*

Kumoamisvaatimukset

21 Kantaja vetoaa kolmeen kanneperusteeseen kumoamisvaatimustensa tueksi. Ensimmäinen kanneperuste perustuu varainhoitoasetuksen 89 artiklan rikkomiseen sekä hyvän hallinnon ja avoimuuden periaatteiden, julkaisemista koskevan periaatteen sekä asiakirjajulkisuuden loukkaamiseen. Toinen kanneperuste perustuu varainhoitoasetuksen 100 artiklan ja asetuksen N:o 1049/2001 rikkomiseen sekä perusteluvelvollisuuden, avoimuuden periaatteen ja asiakirjajulkisuuden loukkaamiseen. Kolmas kanneperuste perustuu varainhoitoasetuksen 100 artiklan rikkomiseen, tarjouseritelmän noudattamatta jättämiseen ja lähinnä perustelujen puutteellisuuteen.

22 Euroopan unionin toimielinten ja elinten aloittamiin julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyihin sovellettavasta oikeudesta on aluksi muistutettava, että näistä menettelyistä säädetään varainhoitoasetuksen ensimmäisen osan V osaston säännöksissä sekä varainhoitoasetuksen soveltamissäännöistä 23.12.2002 annetun komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 (EYVL L 357, s. 1; jäljempänä soveltamissäännöt) säännöksissä sellaisina kuin niitä sovelletaan käsiteltävän asian tosiseikkoihin.

Kumoamisvaatimusten tutkittavaksi ottaminen

23 Kantaja tarkentaa, että riidanalaiset toimet esillä olevassa kanteessa ovat seuraavat: 31.5.2010 päivätty EFSAn kirje (ks. edellä 5 kohta), tarjouspyyntö, tarjouseritelmä, arviointikomitean kertomus sekä EFSAn ja valitun tarjoajan välillä tehty sopimus.

24 Kantaja totesi suullisessa käsittelyssä, ettei se enää vaatinut tarjouseritelmän ja arviointikomitean kertomuksen kumoamista, mikä merkittiin pöytäkirjaan.

25 EFSA täsmensi suullisessa käsittelyssä lisäksi, että se luopui oikeudenkäyntiväitteestä, jonka se oli esittänyt kirjelmissään kantajan nostamasta kumoamiskanteesta siltä osin kuin kanteen toinen vaatimus koskee päätöstä, jolla tarjouskilpailu ratkaistiin toisen tarjoajan hyväksi.

26 Muuten ja siltä osin kuin kantajan riitauttamien toimien joukkoon kuuluu EFSAn ja valitun tarjoajan välillä tehty sopimus on riittävää todeta, että kyseisen toimen kaikki vaikutukset syntyvät ja lakkaavat sopimussuhteessa, joka yhdistää kyseessä olevat sopimusosapuolet ja johon nähden kantaja on kolmas osapuoli. Mitään sellaista näyttöä ei ole esitetty, jonka perusteella voitaisiin todeta, että kyseisellä toimella on sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa kantajan etuihin muuttaen tämän oikeusasemaa selvästi. Tästä seuraa, että kantajan kumoamiskanne siltä osin kuin se koskee EFSAn ja valitun tarjoajan välillä tehtyä sopimusta on jätettävä tutkimatta. On lisättävä, että SEUT 266 artiklan nojalla toimielimen, elimen tai laitoksen, jonka säädös on julistettu mitättömäksi, on toteutettava unionin yleisen tuomioistuimen tuomion täytäntöön panemiseksi tarvittavat toimenpiteet. Näin ollen ei voida sulkea pois sitä, että jos päätös, jolla tarjouskilpailu ratkaistiin toisen tarjoajan hyväksi, kumotaan, EFSA voi päätyä päättämään kyseessä olevan sopimuksen (ks. vastaavasti asia T-447/04 R, Capgemini Nederland v. komissio, määräys 31.1.2005, Kok., s. II-257, 95–97 kohta).

27 Siltä osin kuin kantaja katsoo myös ”tarjouspyynnön” kuuluvan riidanalaisten toimien joukkoon on todettava, että tämä vaatimus on päällekkäinen toisen vaatimuksen kanssa, jossa vaaditaan päätöksen, jolla tarjouskilpailu ratkaistiin toisen tarjoajan hyväksi, kumoamista.

28 Siltä osin kuin kantaja vaatii toisessa vaatimuksessaan päätöksen, jolla tarjouskilpailu ratkaistiin toisen tarjoajan hyväksi, ja ”kaikk[ien] tästä johtuv[ien] toimenpite[iden]” kumoamista on lopuksi muistutettava, että Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 21 artiklan ensimmäisen kohdan, jota saman perussäännön 53 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan sovelletaan menettelyyn unionin yleisessä tuomioistuimessa, ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan kannekirjelmässä on ilmoitettava riidan kohde ja yhteenveto seikoista, joihin kanne perustuu. Kyseisen ilmoituksen on oltava riittävän selkeä ja täsmällinen, jotta vastaaja voi valmistella puolustuksensa ja jotta unionin yleinen tuomioistuin voi harjoittaa tuomioistuinvalvontaa tarvittaessa siten, ettei se tukeudu muihin tietoihin. Oikeusvarmuuden ja hyvän lainkäytön takaamiseksi kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksenä on, että ne olennaiset tosiseikat ja oikeudelliset seikat, joihin kanne perustuu, käyvät ilmi itse kannekirjelmästä ainakin pääpiirteittäin mutta johdonmukaisesti ja ymmärrettävästi (ks. vastaavasti asia T-387/94, Asia Motor France ym. v. komissio, tuomio 18.9.1996, Kok., s. II-961, 106 ja 107 kohta ja asia T-209/01, Honeywell v. komissio, tuomio 14.12.2005, Kok., s. II-5527, 55 ja 56 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Lukuun ottamatta EFSAn ja valitun tarjoajan välillä allekirjoitettua sopimusta, jonka osalta kumoamiskanne on jätettävä tutkimatta (ks. edellä 26 kohta), kantaja ei käsiteltävässä asiassa täsmennä, mitä ”toimenpiteitä” sen toisessa vaatimuksessa tarkoitetaan, eikä se esitä perusteluja vaatimuksensa tueksi. Toinen vaatimus on täten jätettävä tutkimatta siltä osin kuin se koskee päätöksestä, jolla tarjouskilpailu ratkaistiin toisen tarjoajan hyväksi, johtuvia ”kaikkia toimenpiteitä”.

29 Kun otetaan huomioon kaikki nämä seikat, kanteen tutkiminen asiassa T-339/10 on rajattava koskemaan vaatimusta EFSAn päätöksen, jolla kantajan tarjous hylättiin ja jolla riidanalainen tarjouskilpailu ratkaistiin sen toisen tarjoajan hyväksi, jonka tarjousta pidettiin parempana, kumoamisesta.

Asiakysymys

– Ensimmäinen kanneperuste, joka perustuu varainhoitoasetuksen 89 artiklan rikkomiseen sekä hyvän hallinnon ja avoimuuden periaatteiden, julkaisemista koskevan periaatteen sekä asiakirjajulkisuuden loukkaamiseen

30 Kantaja kritisoi tarjouseritelmän II.8 kohtaa, jonka mukaan taloudellisia seikkoja koskevien tarjousten arviointimenettely on luottamuksellinen. Kantaja väittää, ettei taloudellisia seikkoja koskevaa tarjousta voida pitää luottamuksellisena tietona. EFSA teki näin ollen virheen, kun se ei sallinut tarjoajien osallistua tarjousten avaamiseen ja niiden taloudellisuuden arviointiin. EFSA teki myös mahdottomaksi

myöhemmän tarkistamisen, kun se poisti arviointikertomuksesta valitun tarjoajan esittämän hintatarjouksen. Kantaja tarkentaa, ettei sillä ollut tarjouseritelmään liittyvää oikeussuojan tarvetta ennen kuin kyseisestä eritelmästä koitui sille vahinkoa.

31 EFSA kiistää kantajan väitteet.

32 Ensimmäiseksi kantaja kyseenalaistaa sen, että tarjouseritelmän II.8 kohdassa määrättiin, että tarjousten arviointimenettely oli luottamuksellinen. Tässä yhteydessä on mainittava, että kantaja voi pätevästi riitauttaa nyt käsiteltävässä kanteessaan liitännäisesti tarjouseritelmän laillisuuden (ks. vastaavasti asia T-495/04, Belfass v. neuvosto, tuomio 21.5.2008, Kok., s. II-781, 44 kohta). Kantaja tarkensi suullisessa käsittelyssä riitauttaneensa ainoastaan sen, ettei se voinut osallistua taloudellisia seikkoja koskevien tarjousten arviointimenettelyyn. Kantaja ei väitä, että sitä olisi estetty osallistumasta tarjousten avaamiseen.

33 Varainhoitoasetuksen 89 artiklan 1 kohdan mukaan talousarviosta kokonaan tai osittain rahoitettavissa julkisissa hankinnoissa on noudatettava muun muassa avoimuuden periaatetta. Käsiteltävässä asiassa on todettava, että tarjouseritelmän II.8.2 kohta, jossa määrätään, että tarjousten arviointimenettely on salainen, vastaa yhtäältä vaatimusta tarjousten luottamuksellisuuden suojaamisesta ja toisaalta vaatimusta hankintaviranomaisen ja tarjoajien välisen yhteydenpidon lähtökohtaisesta välttämisestä (ks. tältä osin varainhoitoasetuksen 99 artikla ja soveltamissääntöjen 148 artikla). Varainhoitoasetuksen 89 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu avoimuuden periaate, johon kantaja vetoaa, on sovitettava yhteen näiden vaatimusten kanssa. Minkään perusteella ei näin ollen voida todeta, että tarjouseritelmän II.8 kohtaa rasittaa lainvastaisuus.

34 Toiseksi kantaja riitauttaa sen, ettei se voinut saada selville valitun tarjoajan ehdottamaa hintaa. Kantaja toteaa erityisesti, että EFSA teki myös mahdottomaksi myöhemmän tarkistamisen, kun se poisti arviointikertomuksesta valitun tarjoajan esittämän hintatarjouksen. Ilman että käsiteltävässä asiassa on tarpeen lausua siitä, kuuluiko valitun tarjoajan ehdottama hinta tietoihin, jotka hankintaviranomaisen olisi pitänyt ilmoittaa hylätyille tarjoajille, esitetyistä tiedoista ilmenee tältä osin, että kantajan oli mahdollista saada kyseessä oleva hinta selville. Arviointikomitean kertomuksen 2.4 kohdasta ilmenee nimittäin, että kantaja ja valittu tarjoaja olivat ehdottaneet samaa hintaa taloudellisia seikkoja koskevan tarjouksen 2–7 kohdassa sekä saaneet 15 pisteen enimmäispistemäärän. Valitun tarjoajan taloudellisia seikkoja koskevan tarjouksen 2–7 kohdassa ehdottama hinta käy siten selvästi ilmi arviointikomitean kertomuksesta. Arviointikomitean kertomuksessa mainitaan lisäksi taloudellisia seikkoja koskevan tarjouksen 1 kohdan osalta kantajan tarjoama hinta sekä saatu pistemäärä. Vaikka valitun tarjoajan ehdottamaa hintaa ei ole nimenomaisesti mainittu, arviointikomitean kertomuksessa täsmennetään valitun tarjoajan saama pistemäärä. Kun otetaan huomioon nämä tiedot, valitun tarjoajan taloudellisia seikkoja koskevan tarjouksen 1 kohdassa ehdottama hinta oli mahdollista laskea ilman vaikeuksia, minkä EFSA toteaa toisen kanneperusteen yhteydessä. Unionin yleinen tuomioistuin pystyi lisäksi tarkistamaan suullisessa käsittelyssä määrätyn selvittämistoimen yhteydessä (ks. edellä 16 kohta) sen, että EFSAn kirjelmissään mainitsema hinta tosiasiassa vastasi valitun tarjoajan ehdottamaa hintaa. Unionin yleinen tuomioistuin katsoo kaikkien näiden seikkojen perusteella, että vaikka oletettaisiin, että EFSA oli tehnyt virheen, kun se ei ollut nimenomaisesti maininnut valitun tarjoajan ehdottamaa hintaa kantajalle, tällä virheellä ei ollut vaikutusta EFSAn päätöksen, jolla kantajan tarjous hylättiin ja jolla riidanalainen tarjouskilpailu ratkaistiin sen toisen tarjoajan hyväksi, jonka tarjousta pidettiin parempana, laillisuuteen, koska kantaja pystyi saamaan mainitun hinnan selville. Kantajan väitteet on siten hylättävä tältä osin.

35 Kolmanneksi kantajan mainitsemasta hyvän hallinnon periaatteesta on todettava, että oikeuskäytännöstä käy ilmi, että unionin oikeusjärjestyksessä myönnettyihin takeisiin hallinnollisissa menettelyissä kuuluu erityisesti hyvän hallinnon periaate, johon liittyy toimivaltaisen toimielimen velvoite tutkia huolellisesti ja puolueettomasti kaikki käsiteltävänä olevan tapauksen kannalta merkitykselliset seikat (ks. asia T-407/07, CMB ja Christof v. komissio, tuomio 15.9.2011, 182 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa). Käsiteltävässä asiassa on niin,

ettei kantajan ensimmäisessä kanneperusteessaan esittämillä väitteillä, joilla pääasiallisesti kritisoidaan sitä, ettei kantaja saanut tutustua valitun tarjoajan taloudellisia seikkoja koskevaan tarjoukseen, voida näyttää toteen, ettei EFSA ollut tutkinut huolellisesti ja puolueettomasti kaikkia käsiteltävän asian kannalta merkityksellisiä seikkoja. Koska yksityiskohtaisempaa näyttöä ei ole esitetty, kantajan väitteet on hylättävä tältä osin.

36 Siltä osin kuin kantaja vetoaa väitteillään asetuksen N:o 1049/2001 rikkomiseen on lopuksi todettava, ettei EFSA ollut antanut asiassa T-339/10 nostetun kumoamiskanteen nostamisen ajankohtana lopullista vastausta kantajan kyseisen asetuksen nojalla esittämään asiakirjoihin tutustumista koskevaan hakemukseen, kuten kantaja itsekin toteaa kannekirjelmän 10 kohdassa. Alkuperäiseen asiakirjoihin tutustumista koskevaan hakemukseen annettu vastaus on ainoastaan alustava kannanotto, jossa asianosaisille tarjotaan mahdollisuus kehottaa asianomaista toimielintä ottamaan kyseessä oleva kanta uudelleen tarkasteltavaksi. Tämän vuoksi vain viimeksi mainitun toimielimen toteuttamalla toimenpiteellä, joka on luonteeltaan päätös ja jolla aikaisempi kannanotto korvataan kokonaan, voi olla sellaisia oikeusvaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa kantajien etuihin, ja näin ollen vain se kelpaa kumoamiskanteen kohteeksi (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat T-391/03 ja T-70/04, Franchet ja Byk v. komissio, tuomio 6.7.2006, Kok., s. p. II-2023, 48 kohta ja asia T-437/05, Brink's Security Luxembourg v. komissio, tuomio 9.9.2009, Kok., s. II-3233, 71 kohta). Kantaja ei näin ollen voi vedota asetuksen N:o 1049/2001 rikkomiseen asiassa T-339/10 nostetun kumoamiskanteen yhteydessä.

37 Kaikkien näiden seikkojen perusteella ensimmäinen kanneperuste on hylättävä.

– Toinen kanneperuste, joka perustuu varainhoitoasetuksen 100 artiklan ja asetuksen N:o 1049/2001 rikkomiseen sekä perusteluvelvollisuuden, avoimuuden periaatteen ja asiakirjajulkisuuden loukkaamiseen

38 Kantaja moittii EFSAn päätöstä, jolla valitun tarjoajan ja muiden tarjoajien tarjouksiin tutustumista koskeva kantajan hakemus hylättiin (ks. edellä 7 kohta). Kantajan mukaan tarjoajien teknisiin tarjouksiin tutustumisella ei ole lainkaan vaikutusta taloudellisiin etuihin. Koska kyseisiin asiakirjoihin ei annettu tutustua, arviointikomitean kertomusta ei ollut mahdollista ymmärtää. Lisäksi sitä, ettei EFSA täsmentänyt valitun tarjoajan ehdottamaa hintaa, on pidettävä perustelujen puutteellisuutena. Unionin yleinen tuomioistuin on jo todennut, että valitun tarjoajan ehdottamaa hintaa on pidettävä valitun tarjouksen yhtenä ominaisuutena ja suhteellisena etuna.

39 EFSA kiistää kantajan väitteet.

40 Aluksi on todettava, että vaikka kantaja vetoaa avoimuuden periaatteeseen ja asiakirjajulkisuuteen toisen kanneperusteensa otsikossa, kannekirjelmässä esitetyissä väitteissä vaaditaan toteamaan, että perustelut ovat puutteelliset, koska muiden tarjoajien tarjouksia ja muun muassa valitun tarjoajan tarjousta ei esitetty kantajalle.

41 Kantaja toteaa erityisesti kannekirjelmän 26 kohdassa, että ”menettelyä on pidettävä lainvastaisena asiakirjaan tutustumista koskevan oikeuden epäämisen sekä sen johdosta, ettei – – arviointikomitea esittänyt kantajalle sopimuspuoleksi valitun yrityksen laatimaa tarjousta, koska arviointikertomuksessa mainittujen vähäisten tietojen perusteella ei ole mahdollista ymmärtää näiden kahden tarjouksen välisiä merkittäviä eroja eikä tarkistaa, että arviointi[komitean] myönteisesti arvioimat edellytykset todella täyttyvät”. Kantaja täsmentää kannekirjelmän 27 kohdassa lisäksi, että ”siitä, ettei [valitun tarjoajan] ehdottamaa hintaa ole mainittu, seuraa se, että hankintamenettelyä rasittaa perustelujen puutteellisuus, koska tietoja sopimuspuoleksi valitun yrityksen tältä osin saamasta pistemäärästä ei ole annettu”.

42 Varainhoitoasetuksen 100 artiklan 2 kohdasta ja soveltamissääntöjen 149 artiklasta seuraa, että hankintaviranomainen täyttää perusteluvelvollisuutensa, jos se aluksi vain välittömästi ilmoittaa kaikille hylätyille tarjoajille niiden tarjousten hylkäämisen syyt ja tämän jälkeen ilmoittaa valintaperusteet täyttävän tarjouksen tehneille, jotka sitä pyytävät nimenomaisesti, valitun tarjouksen ominaisuudet ja suhteelliset edut sekä valitun tarjouksen tekijän nimen 15 kalenteripäivän kuluessa kirjallisen pyynnön vastaanottamisesta (asia T-465/04, Evropaïki Dynamiki v. komissio, tuomio 10.9.2008, 47 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa ja edellä 36 kohdassa mainittu asia Brink's Security Luxembourg v. komissio, tuomion 160 kohta).

43 Tämä menettelytapa on SEUT 296 artiklassa määrätyn sen perusteluvelvollisuuden mukainen, jonka mukaan perusteluista on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä toimen tekijän päättely siten, että yhtäältä niille, joita toimi koskee, selviävät sen syyt, jotta ne voivat puolustaa oikeuksiansa, ja että toisaalta tuomioistuimet voivat tutkia toimen laillisuuden (edellä 42 kohdassa mainittu asia Evropaïki Dynamiki v. komissio, tuomion 48 kohta).

44 Lisäksi on muistutettava, että perusteluvelvollisuuden täyttymistä on arvioitava asiaan liittyvien olosuhteiden perusteella, joita ovat muun muassa toimen sisältö, esitettyjen perustelujen luonne ja tarve, joka niillä, joille toimi on osoitettu tai joita se koskee suoraan ja erikseen, voi olla saada selvennystä tilanteeseen (ks. asia C-367/95 P, komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomio 2.4.1998, Kok., s. I-1719, 63 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

45 Käsiteltävässä asiassa on ensimmäiseksi todettava, että EFSA ilmoitti kantajalle tämän tarjouksen hylkäämisperusteet, valitun tarjoajan tarjouksen ominaisuudet ja edut sekä valitun tarjoajan nimen ja toimitti kopion arviointikertomuksesta sekä kopion valitun tarjoajan kanssa allekirjoitetusta sopimuksesta (ks. edellä 5 ja 7 kohta).

46 Toiseksi väitteestä, jonka mukaan arviointikomitean kertomusta ei ole mahdollista ymmärtää ilman tarjoajan tekniseen tarjoukseen tutustumista, on todettava, että se on hylättävä perusteettomana. Arviointikomitean kertomuksesta käy nimittäin ilmi, että arviointikomitea yksilöi tarjousten teknisen arvioinnin kunkin alakriteerin osalta perusteet, joilla perusteltiin kyseisille tarjoajille annettuja pistemääriä. Teknisen arvioinnin ensimmäisestä alakriteeristä, jota käsiteltävän kanteen kolmas kanneperuste koskee, on todettava erityisesti, että arviointikomitean kertomus sisältää riittävän täsmälliset tiedot jätettyjen tarjousten ja erityisesti valitun tarjoajan tarjouksen laadusta. Kantaja pystyi lisäksi unionin yleisessä tuomioistuimessa esittämään arviointikomitean kertomuksen perusteella väitteitä, jotka liittyvät yhtäältä kyseessä olevien tarjousten komparatiivisiin etuihin ja toisaalta valitun tarjoajan tekemään tarjoukseen.

47 Kolmanneksi siitä, ettei EFSA ilmoittanut valitun tarjoajan ehdottamaan hintaa, on todettava, että vaikka oletettaisiin, että kyseinen hinta on osa valitun tarjouksen sellaisia ominaisuuksia ja suhteellisia etuja, joista hankintaviranomaisen oli käsiteltävässä asiassa ilmoitettava varainhoitoasetuksen 100 artiklan 2 kohdan nojalla, esitetyistä tiedoista käy joka tapauksessa ilmi, että kantajan oli mahdollista saada mainittu hinta selville (ks. edellä 34 kohta).

48 Näiden seikkojen perusteella unionin yleinen tuomioistuin katsoo, ettei EFSA loukannut käsiteltävässä asiassa erityisesti varainhoitoasetuksen 100 artiklan 2 kohtaan perustuvaa perusteluvelvollisuuttaan.

49 Siltä osin kuin kantajan väitteitä – muun muassa avoimuuden periaatteeseen vetoamista – voidaan tulkita siten, että niillä riitautetaan itse tarjoajien ja erityisesti valitun tarjoajan teknisiin tarjouksiin ja taloudellisia seikkoja koskeviin tarjouksiin tutustumista koskevan oikeuden epääminen, on joka tapauksessa muistutettava, että varainhoitoasetuksen 89 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu avoimuuden periaate on sovitettava yhteen yleisen edun, julkisten tai yksityisten yritysten laillisten kaupallisten etujen ja vilpittömän kilpailun suojelun kanssa, mikä oikeuttaa varainhoitoasetuksen 100 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetyn mahdollisuuden olla ilmoittamatta hylätylle ehdokkaalle joitakin tietoja, kun tämä on tarpeen näiden vaatimusten noudattamiseksi (asia T-195/08,

Antwerpse Bouwwerken v. komissio, tuomio 10.12.2009, Kok. s. II-4439, 84 kohta). Varainhoitoasetuksen 100 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään tässä yhteydessä ainoastaan valitun tarjouksen ominaisuuksien ja suhteellisten etujen sekä valitun tarjouksen tekijän nimen ilmoittamisesta tarvittaessa. Varainhoitoasetuksen 100 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa ei säädetä valitun tarjoajan koko tarjouksen ilmoittamisesta (ks. vastaavasti asia C-462/10 P, Evropaïki Dynamiki v. AEE, määräys 13.1.2012, 39 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa). Käsiteltävässä asiassa on lisäksi muistutettava, että EFSA ilmoitti kantajalle tämän tarjouksen hylkäämisperusteet, valitun tarjoajan tarjouksen ominaisuudet ja edut sekä valitun tarjoajan nimen ja toimitti kopion arviointikertomuksesta sekä kopion valitun tarjoajan kanssa allekirjoitetusta sopimuksesta. Unionin yleinen tuomioistuin katsoo näiden seikkojen perusteella, ettei EFSA loukannut varainhoitoasetuksen 89 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua avoimuutta koskevaa velvollisuuttaan. Erityisesti valitun tarjoajan taloudellisia seikkoja koskevasta tarjouksesta on lisäksi muistutettava, että kantajan oli mahdollista saada kyseinen tarjous selville EFSAn lähettämien asiakirjojen perusteella (ks. edellä 34 kohta).

50 Siltä osin kuin kantajan väitteitä voidaan tulkita siten, että niillä vedotaan asetuksen N:o 1049/2001 rikkomiseen, on lopuksi todettava, että ne on hylättävä samoilla perusteilla kuin mitä edellä 36 kohdassa on esitetty.

51 Kaikkien näiden edellä esitettyjen seikkojen perusteella toinen kanneperuste on hylättävä perusteettomana.

– Kolmas kanneperuste, joka perustuu varainhoitoasetuksen 100 artiklan rikkomiseen, tarjouseritelmän noudattamatta jättämiseen ja perustelujen puutteellisuuteen

52 Kantaja kritisoi teknisen arvioinnin ensimmäisen alakriteerin osalta tehtyä oman tarjouksensa ja valitun tarjoajan tarjouksen välistä vertailevaa arviointia. Kantaja huomauttaa erityisesti, että vaikka sillä on enemmän ajoneuvoja kuin valitulla tarjoajalla, tekninen arviointi on tältä osin identtinen. Arviointikomitea katsoi lisäksi virheellisesti, että kantaja oli toimittanut vain vähän tietoja yhtäältä lentojen tosiasiallisesta valvonnasta ja toisaalta palvelun joustavuudesta ja sen lisäarvosta matkustajille. Kantaja kritisoi valitun tarjoajan tarjousta myös kyseessä oleviin palveluihin sovellettavan Italian lainsäädännön nojalla. Kantaja katsoo erityisesti, että valitun tarjoajan antama sitoumus, jonka mukaan EFSAn parkkipaikan läheisyydessä on jatkuvasti ajoneuvo pysäköitynä, on lainvastainen, koska yhtäältä vuokra-ajoneuvoja voidaan pysäköidä ainoastaan sallituille alueille ja koska toisaalta takuu siitä, että ajoneuvo on aina käytettävissä, on yksityisasiakkaiden tilauksiin vastaamista koskevan velvollisuuden vastainen. Kantaja korostaa tältä osin, että unionin yleinen tuomioistuin on todennut, etteivät tarjouspyynnössä asetetut edellytykset saa olla sellaisia, että niissä rohkaistaan tarjoajia rikkomaan kansallista lainsäädäntöä. Lopuksi arviointikomitea ei ottanut huomioon sitä, että kantajalla oli kumppanuussopimus sitä varten, että palvelujen tarjoaminen voidaan varmistaa missä tahansa Italiassa sijaitsevassa kaupungissa. Arviointikomitean kertomuksessa mainittuja tietoja rasittaa siten perustelujen puutteellisuus.

53 EFSA kiistää kantajan väitteet.

54 Aluksi on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan hankintaviranomaisella on laaja harkintavalta huomioon otettavien seikkojen osalta päätettäessä tarjouskilpailun ratkaisemisesta, ja unionin yleisen tuomioistuimen harjoittaman valvonnan on rajoituttava sen tarkastamiseen, että menettelysääntöjä ja perusteluvelvollisuutta on noudatettu, että tosiseikat pitävät aineellisesti paikkansa, ettei asiassa ole tehty ilmeistä arviointivirhettä ja ettei harkintavaltaa ole käytetty väärin (asia T-211/02, Tideland Signal v. komissio, tuomio 27.9.2002, Kok., s. II-3781, 33 kohta; asia T-148/04, TQ3 Travel Solutions Belgium v. komissio, tuomio 6.7.2005, Kok., s. II-2627, 47 kohta ja asia T-89/07, VIP Car Solutions v. parlamentti, tuomio 20.5.2009, Kok., s. II-1403, 56 kohta).

55 Käsiteltävässä asiassa teknisen arvioinnin ensimmäinen alakriteeri koski järjestelyjä palvelujen toteuttamiseksi soveltuvalla ajoneuvokalustolla, palvelujen saatavuutta ja joustavuutta sekä lentojen valvontaa. Valittu tarjoaja sai kantajaa seitsemän pistettä korkeamman pistemäärän (yhteensä 25 pisteestä).

56 Arviointikomitea totesi kantajan osalta, että ehdotettu ajoneuvokalusto oli hyvin laaja, että ajoneuvojen lukumäärä oli edellytettyä suurempi ja että ajoneuvot olivat aina saatavilla. Arviointikomitea mainitsi myös, että lentojen tosiasiallisesta valvonnasta oli toimitettu vain vähän tietoja, että palvelut olivat joustavia ja että ne toivat lisäarvoa matkustajille (avun antaminen matkustajille myöhästymistilanteissa, matkalaukkujen katoamistilanteissa sekä tilanteissa, joissa lento uudelleenreititetään).

57 Arviointikomitea totesi samoin valitun tarjoajan osalta, että ehdotettu ajoneuvokalusto oli hyvin laaja, että ajoneuvojen lukumäärä oli edellytettyä suurempi ja että ajoneuvot olivat aina saatavilla. Arviointikomitea korosti lisäksi ehdotetun palvelun huomattavaa joustavuutta ja kattavaa saatavuutta. Komitea korosti erityisesti, että oli olemassa kumppanuussopimus sitä varten, että kuljettajia oli odottamassa Lombardian (Italia) ja Parman (Italia) kaltaisissa paikoissa, että EFSAn parkkipaikan läheisyydessä oli aina ajoneuvo saatavilla, että apua oli tarjolla matkalaukkujen katoamistapauksissa, että tekninen yhteys oli saatavilla ohjelmiston jatkuvaksi ylläpitämiseksi ja että lentojen jatkuvaan ja systemaattiseen valvontaan oli sitouduttu.

58 Ensimmäiseksi ajoneuvokaluston arvioinnin osalta on kiistatonta, että kantajalla ja valitulla tarjoajalla kummallakin oli käytössään lukumääräisesti enemmän ajoneuvoja kuin mitä tarjouseritelmässä vaadittiin. Näin ollen sillä, että kantajalla oli mahdollisesti käytössään suurempi ajoneuvokalusto kuin valitulla tarjoajalla, ei ole vaikutusta tarjousten vertailevaan arviointiin tältä osin.

59 Toiseksi siitä, että arviointikomitea totesi virheellisesti, että kantaja oli toimittanut vain vähän tietoja lentojen tosiasiallisesta valvonnasta, on todettava, että kantajan tarjouksen, johon kantaja vetoaa väitteidensä tueksi kirjelmissään, sanamuoto oli seuraava:

”Cosepurilla on käytössään uusi ohjelmisto, joka voidaan yhdistää Italian suurimpien lentokenttien sivuille, jotta voidaan reaaliajassa ladata kaikki kotimaan ja ulkomaan lentojen saapumis- ja lähtötiedot. Tämän ansiosta EFSAn toiminnallisessa keskuksessa työskentelevät toimijamme, jotka vastaavat palvelujen jakelusta, pystyvät valvomaan ja tarkistamaan hankintasopimuksen kohteena oleville lentokentille saapuvien sekä niiltä lähtevien lentojen aikataulut. Cosepuri voi tällä tavoin ennakoida mahdolliset lentojen myöhästymiset tai reittimuutokset yllättävän huonon sään ilmetessä tai odottamattomien lakkojen tai teknisten ongelmien sattuessa.”

60 Tässä yhteydessä on todettava, ettei kantajan tarjous itse asiassa ollut kovin yksityiskohtainen, kuten arviointikomitea pääosin totesi. Kantajan tarjouksessa rajoituttiin toteamaan, että kantajalla oli käytössään lentojen valvontajärjestelmä, ilman että siinä täsmennettiin tällaisen järjestelmän teknisiä ominaisuuksia. Kantajan tarjouksessa todettiin lisäksi, että kantajan käyttämä uusi ohjelmisto (jonka nimeä ei kantajan kirjelmässään toistamassa tekstikohdassa ole mainittu) ”voidaan” yhdistää Italian suurimpien lentokenttien sivuille, ilman että tätä tarkemmin täsmennettiin. Kun otetaan huomioon nämä seikat, minkään perusteella ei voida katsoa, että arviointikomitea olisi tehnyt ilmeisen arviointivirheen, kun se katsoi, että kantaja oli toimittanut vähän tietoja lentojen tosiasiallisesta valvonnasta.

61 Kolmanneksi siitä, että arviointikomitea totesi virheellisesti, että kantaja oli toimittanut vähän tietoja palvelun joustavuudesta ja sen lisäarvosta matkustajille, on todettava, että kantaja rajoittui tarjouksessaan täsmentämään kirjelmissään toteamansa tavoin, että EFSAa varten osoitettaisiin toiminnallinen keskus ja että tätä varten määrätään vastuullinen henkilö sekä hänen korvaajansa poissaolotapauksissa. Kuten arviointikomitea kertomuksessaan totesi, kantaja ei kuitenkaan esittänyt mitään tietoja, joiden perusteella ehdotetun palvelun joustavuutta voitaisiin arvioida tarkemmin. Mitään seikkoja ei etenkään esitetty avun antamisesta matkustajille myöhästymistilanteissa,

matkalaukkujen katoamistilanteissa sekä tilanteissa, joissa lento uudelleenreititetään, minkä arviointikomitea totesi kertomuksessaan ja mitä kantaja ei kiistä. Näin ollen minkään perusteella ei voida katsoa, että arviointikomitea olisi tehnyt ilmeisen arviointivirheen, kun se katsoi, että kantaja oli toimittanut vähän tietoja palvelun joustavuudesta ja sen lisäarvosta matkustajille.

62 Neljänneksi siitä, ettei arviointikomitea ottanut huomioon sitä, että kantajalla oli kumppanuussopimus sitä varten, että palvelujen tarjoaminen voidaan varmistaa missä tahansa Italiassa sijaitsevassa kaupungissa, on todettava, ettei kantajan väite tältä osin perustu tosiseikkoihin. Kuten EFSA perustellusti totesi kirjelmissään, kantajan tarjouksen johdanto-osassa nimittäin rajoituttiin toteamaan, että kantaja oli perustanut uusia yrityksiä, jotka harjoittivat aktiivisesti toimintaa ainoastaan Emilia-Romagnan (Italia) ja Toscanan (Italia) alueilla, ilman että tarkemmin täsmennettiin näiden yritysten tosiasiallisesti tarjoamia palveluja ja asianomaisia alueita. Lisäksi kantajan tarjouksessa mainittiin lyhyesti edelleen sen johdanto-osassa asiakkailla olevasta mahdollisuudesta tehdä vuokrauspalvelun nimeltä ”Busclick” välityksellä varauksia ”kaikissa kaupungeissa”. Sen lisäksi, ettei ehdotettua palvelua ole tarkennettu, tästä esitystavasta ei kuitenkaan käy selvästi ilmi, että ilmaisulla ”kaikissa kaupungeissa” viitataan ehdotettujen palvelujen tai kyseessä olevia palveluja käyttävien asiakkaiden maantieteelliseen sijaintiin. Tästä seuraa, ettei EFSA voinut tehokkaasti tukeutua näihin hajanaisiin tietoihin päätelläkseen niiden perusteella, että kantaja pystyi tosiasiallisesti tarjoamaan palvelujaan ”missä tahansa Italiassa sijaitsevassa kaupungissa”, kuten kantaja kuitenkin kirjelmissään väittää.

63 Viidenneksi siitä, ettei valitun tarjoajan tarjous ole Italian lainsäädännön mukainen, on aluksi todettava – vaikka katsottaisiin, että kantajan ehdottama tulkinta mainitusta lainsäädännöstä on oikea – ettei tarjouseritelmässä määrätty teknisestä edellytyksestä, jonka mukaan yksi tai useampi ajoneuvo on oltava pysäköitynä EFSAn läheisyydessä. Täten käsiteltävässä asiassa ei voida katsoa, että tarjouspyynnössä määrätyillä edellytyksillä rohkaistiin tarjoajia rikkomaan kyseessä olevaan sopimukseen sovellettavaa kansallista lainsäädäntöä. Tämän jälkeen on todettava, että – kuten EFSA perustellusti toteaa kirjelmissään – valitun tarjoajan tarjousta voitiin tulkita siten, että tarjoajalla oli tai sillä tulisi olemaan EFSAn lähellä käytössään paikka, jolla pysäköinti on sallittu. Lopuksi siitä väitteestä, että sitoumuksella, jonka mukaan ajoneuvo on pysäköitynä EFSAn läheisyydessä, ei voida vastata yksityisasiakkaiden tilauksiin, on riittävää todeta, että arviointikomitea ainoastaan viittasi valitun tarjoajan sitoumukseen pitää ajoneuvo pysäköitynä EFSAn läheisyydessä. Tätä sitoumusta voidaan tulkita siten, että jos yksityisasiakas varaa kyseessä olevan ajoneuvon, tarjoaja sitoutuu korvaamaan sen toisella. Tämän sitoumuksen perusteella ei voida missään tapauksessa päätellä, ettei kyseessä olevaa ajoneuvoa voida antaa tarvittaessa muiden asiakkaiden kuin EFSAn käyttöön. Kun otetaan huomioon nämä seikat, kantajan väitteiden perusteella ei voida katsoa, että arviointikomitean kertomusta rasittaa ilmeinen arviointivirhe. Vaikka katsottaisiin, että arviointikomitea teki ilmeisen arviointivirheen, minkään perusteella ei voida lisäksi katsoa, että valitun tarjoajan pistemäärä olisi ollut välttämättä yli 1,62 pistettä alhaisempi (yhteensä 25 pisteestä) teknisen arvioinnin ensimmäisen alakriteerin osalta, minkä johdosta kantaja olisi saanut parhaimman kokonaispistemäärän. Tältä osin on muistutettava, ettei tarjouseritelmässä määrätty teknisestä edellytyksestä, jonka mukaan yksi tai useampi ajoneuvo on pysäköitynä EFSAn läheisyydessä.

64 Kun otetaan huomioon kaikki nämä seikat, kolmas kanneperuste on hylättävä perusteettomana.

65 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että kumoamisvaatimukset on hylättävä kokonaisuudessaan.

Vahingonkorvausvaatimukset

66 Kantaja väittää, että kun otetaan huomioon EFSAn toiminnan lainvastaisuus, EFSA on velvoitettava korvaamaan sille tarjouskilpailuun osallistumisesta aiheutuneet kulut ja menetetty voitto niin, ettei tämä summa saa olla vähemmän kuin 10 prosenttia vastikkeesta, joka tarjouskilpailun kohteena olevasta palvelusta suoritetaan, korotettuna laillisilla koroilla siitä ajankohdasta lähtien, jolloin tarjouskilpailu ratkaistiin, siihen saakka, kunnes maksamattomat summat maksetaan.

67 EFSA väittää aluksi, ettei kannekirjelmä ole työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukainen, ja kiistää joka tapauksessa kantajan väitteet.

68 On muistutettava, että sopimussuhteen ulkopuolisen unionin vastuun syntyminen ja aiheutuneen vahingon korvaamista koskevan oikeuden toteuttaminen SEUT 340 artiklan toisen kohdan nojalla riippuvat siitä, että kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät: toimielinten moitittu toiminta on lainvastaista, vahinko on tosiasiassa syntynyt ja toiminnan ja väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys. Koska SEUT 340 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetun vastuun syntymisen kolmen edellytyksen on täytyttävä samanaikaisesti, yhden edellytyksen täyttymättä jääminen riittää vahingonkorvauskanteen hylkäämiseen. Ei myöskään ole olemassa minkäänlaista velvollisuutta tutkia toimielimen vastuun syntymisen edellytyksiä määrätyssä järjestyksessä (ks. asia C-419/08 P, Trubowest Handel ja Makarov v. neuvosto ja komissio, tuomio 18.3.2010, Kok., s. I-2259, 40–42 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

69 Kuten kumoamisvaatimuksiin liittyvistä toteamuksista ilmenee, kantajan kanneperusteiden ja väitteiden tutkimisessa ei ole ilmennyt, että käsiteltävässä asiassa olisi tapahtunut lainvastaisuuksia. Tästä seuraa, että edellytys, joka koskee menettelyn, josta EFSAa moititaan, lainvastaisuutta, ei täyty.

70 Tästä seuraa, että koska yksi kolmesta unionin vastuun syntymisen edellytyksestä ei täyty, vahingonkorvausvaatimus on hylättävä perusteettomana. Täten ei ole tarpeen ratkaista, täyttääkö vahingonkorvausvaatimus Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 21 artiklan ensimmäisestä kohdasta, jota mainitun perussäännön 53 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan sovelletaan asian käsittelyyn unionin yleisessä tuomioistuimessa, ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohdasta seuraavat täsmällisyysvaatimukset.

71 Kaikkien edellä esitettyjen toteamusten perusteella on todettava, että kanne asiassa T-339/10 on hylättävä kokonaisuudessaan ilman, että on tarpeen hyväksyä kantajan esittämää prosessinjohtotoimia koskevaa pyyntöä kopion saamiseksi valitun tarjoajan teknisestä tarjouksesta, koska unionin yleinen tuomioistuin katsoo saaneensa asiakirja-aineistosta riittävästi tietoja.

2. *Kanne asiassa T-532/10*

Kanteen tutkittavaksi ottaminen

72 EFSA väittää, että kanne asiassa T-532/10 on jätettävä tutkimatta, koska sillä on sama kohde kuin asiassa T-339/10 nostetulla kanteella.

73 Kantaja kiistää EFSAn väitteet.

74 Tässä yhteydessä on todettava, että asiassa T-339/10 nostetulla kanteella vaaditaan EFSAn päätöksen, jolla kantajan tarjous hylättiin ja jolla riidanalainen tarjouskilpailu ratkaistiin sen toisen tarjoajan hyväksi, jonka tarjousta pidettiin parempana, kumoamista (ks. edellä 29 kohta). Asiassa T-532/10 nostetulla kanteella vaaditaan 15.9.2010 tehdyn EFSAn päätöksen, jolla evättiin oikeus tutustua tiettyihin asiakirjoihin, kumoamista (ks. edellä 19 kohta). Tästä seuraa, ettei kanteilla asioissa T-339/10 ja T-532/10 ole sama kohde.

75 EFSAn väitteet on siten hylättävä ja kanne asiassa T-532/10 on otettava tutkittavaksi.

Toisen vaatimuksen tutkittavaksi ottaminen

76 Kantaja vaatii asiassa T-532/10 esittämässään toisessa vaatimuksessa, että unionin yleinen tuomioistuin velvoittaa EFSAn ”esittämään luottamukselliset asiakirjat”. Tässä yhteydessä on katsottava, että kantaja vaatii, että unionin tuomioistuin velvoittaa EFSAn sallimaan kyseessä oleviin asiakirjoihin tutustuminen.

77 On kuitenkin muistutettava, että unionin yleisellä tuomioistuimella ei ole toimivaltaa osoittaa määräyksiä unionin toimielimille (ks. mm. asia T-47/96, SDDDA v. komissio, määräys 12.11.1996, Kok., s. II-1559, 45 kohta ja asia T-127/98, UPS Europe v. komissio, tuomio 9.9.1999, Kok., s. II-2633, 50 kohta). Unionin yleisellä tuomioistuimella on näet SEUT 264 artiklan mukaan ainoastaan mahdollisuus kumota riidanalainen toimi. Asianomaisen toimielimen on tämän jälkeen SEUT 266 artiklan mukaan toteutettava unionin yleisen tuomioistuimen tuomion täytäntöön panemiseksi tarvittavat toimenpiteet (asia T-74/92, Ladbroke Racing v. komissio, tuomio 24.1.1995, Kok., s. II-115, 75 kohta).

78 Toinen vaatimus asiassa T-532/10 on näin ollen jätettävä tutkimatta.

Asiakysymys

79 Kantaja vetoaa kanteensa tueksi yhteen ainoaan kanneperusteeseen, joka perustuu varainhoitoasetuksen 100 artiklan ja asetuksen N:o 1049/2001 rikkomiseen, perusteluvelvollisuuden, avoimuuden periaatteen ja asiakirjajulkisuuden loukkaamiseen sekä harkintavallan väärinkäyttöön.

80 Kantaja mainitsee aluksi asiassa T-339/10 nostetun kanteen toisen kanneperusteen yhteydessä esitetyt tosiseikat ja oikeudelliset seikat. Kantaja väittää erityisesti lähinnä, että koska EFSA ei menetellyt avoimesti ja koska kantajalle toimitetuista asiakirjoista puuttuivat perustelut, kantaja ei voi tarkistaa, onko menettelyä noudatettu ja onko valittu tarjous paras. Kantaja väittää lisäksi vastauksessaan, että EFSAn 15.9.2010 lähettämä vastaus vastaanotettiin soveltamissääntöjen 149 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädetyn 15 päivän määräajan jälkeen. Kantaja väittää erityisesti kyseessä oleviin asiakirjoihin tutustumista koskevan oikeuden osalta lähinnä, että tarjoajan tarjouspyyntömenettelyssä esittämät asiakirjat kuuluvat kyseisen tarjouksen ja muiden tarjoajien tarjousten välillä tehtävän vertailevan arvioinnin piiriin. Valitun tarjoajan oikeus luottamuksellisuuteen on toissijainen muiden tarjoajien puolustautumisoikeuksiin nähden. Kantaja kritisoi erityisesti sitä, ettei se saanut tutustua valitun tarjoajan jättämään taloudellisia seikkoja koskevaan tarjoukseen. Tätä on pidettävä perustelujen puutteellisuutena sekä ilmeisenä arviointivirheenä. EFSAn 15.9.2010 tehdyn päätöksen perusteella ei voida konkreettisesti määrittää, mitä vahinkoa valitun tarjoajan asiantuntemukselle voisi aiheutua, jos tutustuminen tämän tarjoukseen sallittaisiin. Tutustumisoikeuden epäämistä on pidettävä myös harkintavallan väärinkäyttönä. EFSAn suhtautuminen, jolla suojellaan vain valitun tarjoajan intressejä, ei ole niiden objektiivisuuden ja puolueettomuuden kriteereiden mukainen, joiden olisi pitänyt olla etusijalla. Lisäksi EFSAn käsiteltävässä asiassa omaksumalla lähestymistavalla annettiin valitulle tarjoajalle ajallinen etu, eikä se ole palvelujen vapaan liikkuvuuden, sijoittautumisvapauden ja julkisiin hankintoihin sovellettavien avoimuuden sääntöjen mukainen. Kantaja lisää EFSAn esittämästä seikasta, jonka mukaan asetusta N:o 1049/2001 ei voida soveltaa, että tarjouspyynnön edellytyksillä on taattava, että ehdokas valitaan objektiivisten perusteiden perusteella ja että menettely toteutetaan noudattaen alussa määriteltyjä sääntöjä. Käsiteltävässä asiassa EFSA viittasi aina asetukseen N:o 1049/2001 oikeudellisena viitekehyksenä.

81 EFSA kiistää kantajan väitteet. Erityisesti kyseessä oleviin asiakirjoihin tutustumista koskevasta oikeudesta EFSA väittää etenkin, ettei asetusta N:o 1049/2001 voida soveltaa ja että on viitattava varainhoitoasetuksen säännöksiin.

82 Aluksi on muistutettava, että 15.9.2010 tekemässään päätöksessä (ks. edellä 11 kohta) EFSA vetosi asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohtaan ja varainhoitoasetuksen 100 artiklan 2 kohtaan.

83 Siltä osin kuin kantaja vetoaa tietyillä väitteillään varainhoitoasetuksen rikkomiseen on ensimmäiseksi todettava, että väitteet on hylättävä samoilla perusteilla kuin mitä asiassa T-339/10 nostetun kanteen osalta on esitetty (ks. edellä 32–35 ja 40–49 kohta).

84 Kantajan väitteistä, joiden mukaan EFSAn 15.9.2010 lähettämä vastaus vastaanotettiin soveltamissääntöjen 149 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädetyn 15 päivän määräajan jälkeen, on todettava, ilman että on tarpeen lausua siitä, onko nämä vastausvaiheessa esitetyt väitteet esitetty myöhässä, että ne ovat ilmeisen perusteettomia. Soveltamissääntöjen 149 artiklan 2 ja 3 kohdan tarkoituksena on varainhoitoasetuksen 100 artiklan 2 kohtaa täydentäen muun muassa mahdollistaa se, että hylätyt tarjoajat saavat viimeistään 15 kalenteripäivän kuluessa kirjallisen pyynnön vastaanottamisesta täydentävät tiedot tarjoustensa hylkäämisperusteista, valitun tarjouksen ominaisuuksista ja sen suhteellisista eduista sekä valitun tarjouksen tekijän nimestä. Käsiteltävässä asiassa on kiistatonta, että EFSA ilmoitti kantajalle 31.5.2010 (ks. edellä 5 kohta) – eli jopa ennen kuin kantaja kääntyi EFSAn puoleen – syyt, miksi kantajan tarjousta ei ollut valittu, ja valitun tarjoajan nimen sekä toimitti kantajan tarjouksen ja valitun tarjoajan tarjouksen välillä tehdyn vertailun. Lisäksi kantaja esittää saaneensa asetuksessa N:o 1049/2001 säädetyssä määräajassa pyyntönsä johdosta myös kopion arviointikertomuksesta sekä kopion valitun tarjoajan kanssa allekirjoitetusta sopimuksesta (ks. edellä 7 kohta); soveltamissääntöjen 149 artiklan 2 ja 3 kohta ei koske näitä asiakirjoja. Kun otetaan huomioon nämä seikat, unionin yleinen tuomioistuin katsoo, ettei EFSA ole jättänyt noudattamatta soveltamissääntöjen 149 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisia velvoitteitaan. Kantajan väite, jonka mukaan EFSAn toimittamien tietojen perusteella ei ole mahdollista ymmärtää EFSAn perusteluja, joiden nojalla tarjouskilpailu ratkaistiin toisen tarjoajan hyväksi, on päällekkäinen asiassa T-339/10 nostetun kanteen toisen kanneperusteen yhteydessä jo esitetyn väitteen kanssa, ja se on hylättävä samoilla perusteilla (ks. edellä 40–49 kohta).

85 Toiseksi EFSAn väite, jonka mukaan asetusta N:o 1049/2001 ei voida soveltaa käsiteltävässä asiassa, on hylättävä. Vaikka oletettaisiin EFSAn väittämän tavoin, että varainhoitoasetuksen 100 artiklan 2 kohta sisältää asiakirjoihin tutustumista koskevaan oikeuteen sovellettavan erityissäännön, on nimittäin kiistatonta, että asetuksella N:o 1049/2001 ja varainhoitoasetuksella on eri tavoitteet ja etteivät ne sisällä säännöstä, jossa säädetään nimenomaisesti toisen asetuksen etusijasta toiseen asetukseen nähden. Näin ollen on varmistettava, että kumpaakin kyseisistä asetuksista sovelletaan yhdenmukaisesti toisen asetuksen soveltamisen kanssa, millä siten mahdollistetaan niiden johdonmukainen soveltaminen. Lisäksi on todettava, että EFSA tukeutui käsiteltävässä asiassa nimenomaisesti muun muassa asetukseen N:o 1049/2001, kun se epäsi oikeuden tutustua kyseessä oleviin asiakirjoihin.

86 Kolmanneksi on niin, että etenkin asetuksen N:o 1049/2001 soveltamisesta käsiteltävään asiaan on syytä muistuttaa, että mainittu asetus liittyy ensimmäisen perustelukappaleensa mukaisesti Amsterdamin sopimuksella lisätyssä SEU 1 artiklan toisessa kohdassa ilmaistuun tahtoon saavuttaa uusi vaihe kehityksessä sellaisen yhä läheisemmän Euroopan kansojen välisen liiton luomiseksi, jossa päätökset tehdään mahdollisimman avoimesti ja mahdollisimman lähellä kansalaisia. Kyseisen asetuksen toisessa perustelukappaleessa muistutetaan, että yleisön oikeus tutustua toimielinten asiakirjoihin liittyy toimielinten demokraattisuuteen (ks. asia C-506/08 P, Ruotsi v. MyTravel ja komissio, tuomio 21.7.2011, Kok., s. I-6237, 72 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

87 Tämän vuoksi asetuksella N:o 1049/2001 pyritään antamaan yleisölle mahdollisimman laaja oikeus tutustua toimielinten asiakirjoihin, kuten sen neljännestä perustelukappaleesta ja 1 artiklasta ilmenee (ks. edellä 86 kohdassa mainittu asia Ruotsi v. MyTravel ja komissio, tuomion 73 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

88 Tähän oikeuteen sovelletaan tosin yleiseen tai yksityiseen etuun liittyviin syihin perustuvia tiettyjä rajoituksia. Tarkemmin sanottuna – ja kyseisen asetuksen 11 perustelukappaleen mukaan – 4 artiklassa säädetään poikkeusjärjestelmästä, jonka nojalla toimielimet voivat kieltäytyä antamasta tutustuttavaksi asiakirjaa, jonka sisältämien tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi jotakin kyseisellä artiklalla suojatuista eduista (ks. edellä 86 kohdassa mainittu asia Ruotsi v. MyTravel ja komissio, tuomion 74 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

89 Koska näillä poikkeuksilla kuitenkin poiketaan periaatteesta, jonka mukaan yleisöllä on oltava mahdollisimman laaja tutustumisoikeus asiakirjoihin, niitä on tulkittava ja sovellettava suppeasti (ks. edellä 86 kohdassa mainittu asia Ruotsi v. MyTravel ja komissio, tuomion 75 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

90 Kun kyseinen toimielin siis päättää evätä oikeuden tutustua asiakirjaan, jonka sisältämät tiedot sitä on pyydetty luovuttamaan, sen on lähtökohtaisesti selitettävä, millä tavoin tähän asiakirjaan tutustuminen voisi konkreettisesti ja tosiasiallisesti loukata etua, jota suojataan sillä asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklassa säädetyllä poikkeuksella, johon kyseinen toimielin vetoaa. Tällaisen loukkaamisvaaran on lisäksi oltava kohtuullisesti ennakoitavissa, eikä se saa olla täysin hypoteettinen (ks. edellä 86 kohdassa mainittu asia Ruotsi v. MyTravel ja komissio, tuomion 76 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Kyseinen toimielin voi kuitenkin käyttää tältä osin perusteluina yleisiä olettamia, joita sovelletaan tiettyihin asiakirjojen luokkiin, koska samankaltaiset yleisluonteiset toteamukset saattavat olla sovellettavissa luonteeltaan samanlaisia asiakirjoja koskeviin tiedonsaantipyyntöihin (ks. asia C-139/07 P, komissio v. Technische Glaswerke Ilmenau, tuomio 29.6.2010, Kok., s. I-5885, 53 ja 54 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

91 Lisäksi asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan mukaisessa tilanteessa toimielimen on arvioitava, liittyykö asiaan ylivoimainen yleinen etu, jonka perusteella kyseessä olevan asiakirjan sisältämien tietojen ilmaiseminen voi olla perusteltua (yhdistetyt asiat T-355/04 ja T-446/04, Co-Frutta v. komissio, tuomio 19.1.2010, Kok., s. II-1, 123 kohta; ks. myös vastaavasti yhdistetyt asiat C-39/05 P ja C-52/05 P, Ruotsi ja Turco v. neuvosto, tuomio 1.7.2008, Kok., s. I-4723, 49 kohta).

92 Käsiteltävässä asiassa on muistutettava, että tutkittuaan kyseessä olevat asiakirjat EFSA hyväksyi osittain kantajan tekemän asiakirjoihin tutustumista koskevan hakemuksen toimittamalla tälle kopion arviointikertomuksesta sekä kopion valitun tarjoajan kanssa allekirjoitetusta sopimuksesta (ks. edellä 7 kohta). Nämä asiakirjat toimitettiin aiemmin varainhoitoasetuksen nojalla ilmoitettujen kantajan tarjouksen hylkäämisperusteiden, valitun tarjoajan tarjouksen ominaisuuksien ja etujen sekä valitun tarjouksen tekijän nimen lisäksi (ks. edellä 5 kohta).

93 Se, että EFSA kieltäytyi toimittamasta tiettyjä asiakirjoja, liittyy erityisesti muiden tarjoajien kyseessä olevassa tarjouspyyntömenettelyssä jättämiin tarjouksiin. EFSA vetosi tältä osin asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa, joka koskee tietyn luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellisten etujen suojaa, tarkoitettuun poikkeukseen.

94 Unionin yleiselle tuomioistuimelle esitetyistä kirjelmistä käy ilmi, että kantaja riitauttaa erityisesti EFSAn päätöksen, jolla siltä evättiin oikeus tutustua valitun tarjoajan tarjoukseen. Kantaja toteaa kirjelmissään erityisesti, että sen asiakirjoihin tutustumista koskeva hakemus koski ”[valitun tarjoajan] esittämän tarjouksen tietoja, jotka ovat merkityksellisiä kyseessä olevan hankintasopimuksen tekemiselle”. Kantaja täsmensi lisäksi, että valitun tarjoajan tarjoukseen tutustumista koskevan oikeuden epääminen on ”esillä olevan oikeudenkäynnin kohteena”. Kantajan vaatimuksia asiassa T-532/10 on siten tulkittava niin, että niillä vaaditaan 15.9.2010 tehdyn EFSAn päätöksen kumoamista siltä osin kuin päätöksellä evätään kantajalta oikeus tutustua valitun tarjoajan tarjoukseen.

95 Ensimmäiseksi on todettava, että asiakirjat, joiden osalta poikkeukseen on vedottu, voivat kuulua taloudellisten etujen suojaa koskevan poikkeuksen soveltamisalaan. Tämä johtuu muun muassa siitä, että tarjoajien tarjoukset sisältävät taloudellisia ja teknisiä tietoja.

96 Toiseksi on tarkistettava, tutkiko EFSA sen, saattoiko tiedon antaminen taloudellisten etujen suojaa koskevan poikkeuksen soveltamisalaan kuuluvien asiakirjojen sisällöstä konkreettisesti ja tosiasiallisesti vahingoittaa suojattua etua.

97 EFSA korosti 15.9.2010 tekemässään päätöksessä, että tarjousten laatimista koskevat tavat, käytetty kieli, tyypillinen esitystapa ja yritysten asiantuntemus tarjousten laatimisessa ovat erityisiä, ja ne merkitsevät taloudellisia ja henkilöstöön liittyviä investointeja. EFSA tarkensi, että tätä päätelmää voidaan soveltaa käsiteltävään asiaan, koska ehdotettujen palvelujen mukauttaminen EFSAn tarpeisiin oli olennaisen tärkeää. Näin ollen tarjoajilla oli hyväksyttävä intressi estää kyseessä olevien asiakirjojen paljastaminen yleisölle ja ennen kaikkea tosiasiallisille ja potentiaalisille kilpailijoille. Tämän viimeisen kohdan osalta EFSA lisäsi, että kyseessä olevan tarjouspyynnön kohteena olevia palveluja voidaan tarjota muille elimille tai yrityksille ja jopa itse EFSAlle tulevaisuudessa.

98 15.9.2010 tehdyssä päätöksessä käytetyistä ilmaisuista seuraa, että EFSA katsoi, että oli olemassa yleinen olettama, jonka mukaan sillä, että tarjoajat tutustuvat muiden tarjoajien tarjouksiin, lähtökohtaisesti vahingoitetaan suojattua etua.

99 Tässä yhteydessä on aluksi todettava, että tarjouseritelmään sisältyi EFSAn erityisiä vaatimuksia, jotka edellyttivät kyseessä oleviin tarpeisiin mukautettua tarjousta tarjoajilta, minkä EFSA perustellusti totesi lähinnä 15.9.2010 tekemässään päätöksessä. Tämä käy lisäksi ilmi kantajan jättämästä tarjouksesta, joka on kannekirjelmän liitteenä käsiteltävässä asiassa. Tarjous on laadittu vastaamaan täsmällisesti EFSAn tarjouspyyntöä, ja se perustuu erityiseen esitystapaan sekä sisältää yritystä koskevia tietoja, joilla voidaan korostaa yrityksen asiantuntemusta. Tässä yhteydessä on katsottava, että yksityiskohtaisten ehtojen, käytetyn esitystavan ja esille tuodun asiantuntemuksen johdosta kyseessä olevat tarjoukset koskivat tarjoajien erityisosaamista ja ne myötävaikuttivat tarjoajien tarjousten yksilöllisyyteen ja kiinnostavuuteen kyseessä olevan kaltaisessa tarjouspyyntömenettelyssä, jonka tarkoituksena oli valita muun muassa jätettyjen tarjousten välillä tehdyn vertailevan arvioinnin perusteella yksi tarjous (ks. vastaavasti ehdotuspyynnön osalta asia T-439/08, Agapiou Joséphidès v. komissio ja EACEA, tuomio 21.10.2010, 127 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa). Kuten EFSA totesi myös päätöksessään, esillä olevassa asiassa kyseessä olevia palveluja voidaan lisäksi tarjota muille elimille, jopa itse EFSAlle, koska valitun tarjoajan kanssa tehty sopimus on määräaikainen. Siten ei voida sulkea pois sitä, että kantaja kilpailee uudelleen muiden tarjoajien ja etenkin valitun tarjoajan kanssa EFSAn aloittamassa uudessa tarjouspyyntömenettelyssä, joka koskee samanlaisia palveluja. Tarjoajien tarjouksia ja erityisesti valitun tarjoajan tarjousta ei siten voida toimittaa tosiasiallisille tai potentiaalisille kilpailijoille, kuten EFSA perustellusti totesi päätöksessään.

100 Seuraavaksi on korostettava, että tarjoajien tarjousten suojaaminen muilta tarjoajilta on sopusoinnussa varainhoitoasetuksen merkityksellisten säännösten ja etenkin sen 100 artiklan 2 kohdan kanssa, johon myös EFSA viittasi 15.9.2010 tekemässään päätöksessä ja jossa ei säädetä jätettyjen tarjousten sisältämien tietojen ilmaisemisesta, ei edes hylättyjen tarjoajien kirjallisten hakemusten perusteella (ks. hyväksytyn tarjouksen sisältämien tietojen ilmaisemisesta edellä 49 kohdassa mainittu asia Evropaïki Dynamiki v. AEE, määräyksen 39 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Tämä rajoitus liittyy läheisesti unionin julkisia hankintoja koskevien sääntöjen tavoitteeseen, joka perustuu vääristymättömälle kilpailulle. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi on tärkeää, että hankintaviranomaiset eivät paljasta julkisia hankintoja koskevia sopimusten tekomenettelyjä koskevia tietoja, joiden sisältöä voitaisiin käyttää kilpailun vääristämiseen joko meneillään olevassa sopimuksentekomenettelyssä tai myöhemmissä sopimuksentekomenettelyissä. Julkisia hankintoja koskevat sopimusten tekomenettelyt perustuvat sekä luonteensa että alaa koskevan unionin säännöstön järjestelmän mukaan hankintaviranomaisen ja menettelyyn osallistuvien taloudellisten toimijoiden väliseen luottamussuhteeseen. Viimeksi mainittujen on voitava toimittaa hankintaviranomaisille kaikki hyödylliset tiedot sopimuksentekomenettelyn yhteydessä pelkäämättä sitä, että nämä toimittavat kolmansille tietoja, joiden ilmaiseminen voisi olla mainituille toimijoille vahingollista (ks. analogisesti

asia C-450/06, Varec, tuomio 14.2.2008, Kok., s. I-581, 34–36 kohta). Samoin on korostettava, että varainhoitoasetuksen 100 artiklan 2 kohdan säännösten perusteella hylätyt tarjoajat voivat saada tietoonsa valitun tarjouksen ominaisuudet ja suhteelliset edut sekä valitun tarjouksen tekijän nimen.

101 Kaikesta tästä seuraa, ettei EFSA tehnyt virhettä, kun se totesi lähinnä, että oli olemassa yleinen olettama, jonka mukaan sillä, että tarjoajat tutustuvat muiden tarjoajien tarjouksiin, lähtökohtaisesti vahingoitetaan suojattua etua. Minkään kantajan esittämän seikan perusteella ei voida käsiteltävässä asiassa katsoa, ettei tätä olettamaa voida soveltaa asiakirjoihin, joiden sisältämien tietojen ilmaisemista vaadittiin.

102 Erityisesti valitun tarjoajan jättämästä taloudellisia seikkoja koskevasta tarjouksesta, jonka osalta kantaja väittää, ettei sillä ollut mitään tietoa kyseisestä tarjouksesta, on muistutettava, kuten asiassa T-339/10 todettiin, että kantajan oli mahdollista saada kyseinen tarjous selville EFSAn sille lähettämien asiakirjojen perusteella (ks. edellä 34 kohta). Samoin tässä yhteydessä on hylättävä kantajan väite, jonka mukaan EFSAn päätöstä rasittaa perustelujen puutteellisuus tai jonka mukaan EFSA teki ilmeisen arviointivirheen.

103 Kolmanneksi kantaja ei ole esittänyt unionin yleisessä tuomioistuimessa lainkaan yksityiskohtaisia väitteitä, joilla voidaan näyttää toteen, että EFSA teki virheen, kun se katsoi, ettei asiaan liittynyt ylivoimaista yleistä etua, jonka perusteella kyseessä olevan asiakirjan sisältämien tietojen ilmaiseminen on asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan nojalla perusteltua. EFSA totesi joka tapauksessa perustellusti 15.9.2010 tekemässään päätöksessä, että edellä 5 ja 7 kohdassa mainittujen asiakirjojen toimittamisella täytettiin täysin julkaisemista ja avoimuutta koskeva kantajan intressi. Yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamisesta EFSAssa käydyssä menettelyssä, johon kantaja vetosi, on riittävää todeta, ettei tällainen väite voi menestyä, koska valitun tarjoajan tarjousta ei ollut toimitettu muille hylätyille tarjoajille.

104 Neljänneksi harkintavallan väärinkäytöstä, johon kantaja vetosi sillä perusteella, että tarjoajien tarjousten suojaamisella suojeltiin niiden ”määräävää markkina-asemaa” markkinoilla, on todettava sen lisäksi, ettei tämä väite perustu mihinkään yksityiskohtaisiin tietoihin, että se on ristiriidassa sen seikan kanssa, jonka mukaan julkisia hankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyihin liittyvien tietojen ilmaisematta jättäminen on vääristymättömän kilpailun varmistamiselle perustuvan tavoitteen mukainen (ks. edellä 100 kohta). Kantajan väitteet on siten hylättävä tältä osin.

105 Kaiken tämän perusteella on katsottava, ettei EFSAn päätöstä olla toimittamatta kantajalle valitun tarjoajan tarjousta rasita mikään lainvastaisuus.

106 Täten kantajan ainoa kanneperuste ja siten koko kanne asiassa T-532/10 on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

107 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asia, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut EFSAn vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanteet hylätään.

2) Cosepuri Soc. Coop. pA velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Forwood Dehousse Schwarcz

Julistettiin Luxemburgissa 29 päivänä tammikuuta 2013.

Allekirjoitukset

Sisällys

Asian tausta 1

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset 3

Oikeudellinen arviointi 4

1. Kanne asiassa T-339/10 4

Kumoamisvaatimukset 4

Kumoamisvaatimusten tutkittavaksi ottaminen 4

Asiakysymys 5

– Ensimmäinen kanneperuste, joka perustuu varainhoitoasetuksen 89 artiklan rikkomiseen sekä hyvän hallinnon ja avoimuuden periaatteiden, julkaisemista koskevan periaatteen sekä asiakirjajulkisuuden loukkaamiseen 5

– Toinen kanneperuste, joka perustuu varainhoitoasetuksen 100 artiklan ja asetuksen N:o 1049/2001 rikkomiseen sekä perusteluvelvollisuuden, avoimuuden periaatteen ja asiakirjajulkisuuden loukkaamiseen 7

– Kolmas kanneperuste, joka perustuu varainhoitoasetuksen 100 artiklan rikkomiseen, tarjouseritelmän noudattamatta jättämiseen ja perustelujen puutteellisuuteen 9

Vahingonkorvausvaatimukset 12

2. Kanne asiassa T-532/10 12

Kanteen tutkittavaksi ottaminen 12

Toisen vaatimuksen tutkittavaksi ottaminen 13

Asiakysymys 13

Oikeudenkäyntikulut 17